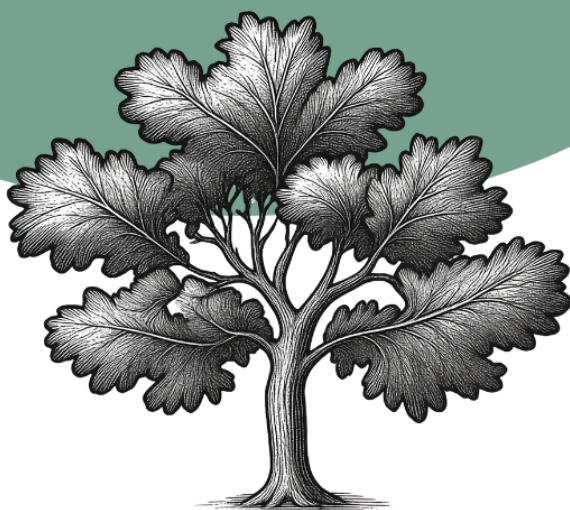

Pedagogisch beleidsplan

laatst bijgewerkte versie:
Juli 2026

INTRODUCTIE

Skogo is een buitenschoolse opvang in Hattem, gericht op het creëren van een inspirerende en speelse omgeving voor kinderen van 4 tot 12 jaar.

Skogo is een IJslands woord; 'Woud' vertaald naar het Nederlands. Deze vertaling weerspiegelt onze dagelijkse omgeving; buiten spelen in en bij de bossen van Hattem.

Ons doel is om kinderen, na school, de kans te geven om hun energie op een zinvolle manier kwijt te raken, bijvoorbeeld door muziek of spel dat is afgestemd op de expertise van de begeleiders.

Bij Skogo bieden we kinderen na schooltijd een inspirerende en ontspannen plek. We creëren een zinvolle invulling van de middag door ruimte te bieden voor spel en avontuur in de omringende bossen. Onze pedagogische insteek is eenvoudig: geen verplichtingen, maar volop plezier, beweging en ontdekken. In deze natuurlijke omgeving stimuleren we kinderen om te ravotten, tot rust te komen of nieuwe interesses te verkennen.

Bij Skogo draait het niet alleen om opvang; we willen kinderen een plek bieden waar ze kunnen groeien en waar ouders met een gerust hart hun kinderen achterlaten, in de wetenschap dat ze goed worden begeleid.

Dit pedagogisch beleidsplan beschrijft hoe wij uitvoering geven aan de pedagogische kwaliteitseisen, zoals vastgelegd in de Wet Kinderopvang en de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK). Dit document biedt inzicht in hoe wij onze pedagogische visie vertalen naar de dagelijkse praktijk, met als doel het bevorderen van een veilige, stimulerende en ontwikkelingsgerichte opvang voor kinderen van 4 tot 12 jaar.

Het plan dient als leidraad voor pedagogisch medewerkers, ouders en toezichthouders. Het is afgestemd op de dagelijkse werkwijze van Skogo, en vormt tevens de basis voor interne evaluatie, bijstelling en reflectie.

Heeft u vragen, opmerkingen of ziet u iets dat niet klopt met onze werkwijze of informatie? Laat het ons weten. We staan open voor feedback en denken graag met u mee. U kunt contact met ons opnemen via: info@skogo.nl of bel 06-103 444 91.

LEESWIJZER

Dit pedagogisch beleidsplan biedt inzicht in hoe Skogo vormgeeft aan buitenschoolse opvang vanuit haar eigen pedagogische visie: *Samen – Buiten – Spelen*.

Het document is bedoeld voor pedagogisch medewerkers, toezichthouders, ouders en samenwerkingspartners, en beschrijft op heldere wijze:

- Wat we belangrijk vinden in de opvang van kinderen,
- Hoe we dit in de dagelijkse praktijk realiseren,
- Op welke manier we kwaliteit en veiligheid waarborgen,
- Hoe we ons beleid blijven ontwikkelen en bijstellen.

Het plan volgt de structuur van het Besluit kwaliteit kinderopvang (2024) en is afgestemd op de werkwijze binnen Skogo in Hattem.

We verplichten nieuwe teamleden het beleidsplan volledig door te nemen en moedigen ouders en andere betrokkenen aan om vooral die onderdelen te lezen die aansluiten bij hun betrokkenheid.

Heeft u na het lezen vragen of opmerkingen? Dan horen we die graag.

Inhoudsopgave

Introductie	2
Leeswijzer	3
Skogo- kennismaking.....	6
<i>Missie</i>	<i>7</i>
<i>Visie</i>	<i>7</i>
Pedagogische visie & handelen in de praktijk	8
Sensitieve en responsieve omgang	8
Respect voor autonomie.....	8
Structuur, grenzen en algemeen aanvaarde waarden en normen	8
<i>Buitenruimte als pedagogische ruimte.....</i>	<i>9</i>
Praktische informatie	10
<i>Kleding bij Skogo</i>	<i>10</i>
<i>Een schooldag bij Skogo</i>	<i>10</i>
Een vakantiedag bij Skogo	10
<i>Vrij spel bij Skogo.....</i>	<i>11</i>
<i>Activiteiten bij Skogo.....</i>	<i>11</i>
<i>Deelname aan het verkeer</i>	<i>12</i>
Inzet van pedagogisch medewerkers in het verkeer	12
<i>Pakketten</i>	<i>13</i>
40- wekenpakket.....	13
Opvang tijdens reguliere schoolweken.	13
48- wekenpakket.....	13
Opvang tijdens reguliere schoolweken en 7 vakantieweken op contractdagen.	13
Extra dagdelen of ruilen	13
Aanvraag en organisatie van extra dagdelen	13
Informerende van ouders over de activiteiten	14
Dagelijkse Voeding	14
<i>Volgen, signaleren en samenwerken.....</i>	<i>15</i>
<i>Signaleren.....</i>	<i>15</i>
Ondersteuning en doorverwijzing	15
<i>Observatie en ontwikkeling</i>	<i>16</i>
<i>Communicatie met ouders</i>	<i>18</i>
<i>Oudercommissie.....</i>	<i>18</i>
<i>Mentorschap</i>	<i>19</i>
Rol van de mentor	19
<i>Gesprekken met ouders.....</i>	<i>19</i>

Wenprocedure	20
<i>Intake</i>	20
Stapsgewijze wenmomenten.....	20
Doorlopende overdracht en opvolging.....	20
Praktische uitvoering	20
Basisgroepen, vaste gezichten en personele inzet.....	21
Basisgroepen.....	21
Inzet van pedagogisch medewerkers.....	21
Vaste gezichten	21
<i>Beroepskracht-kindratio (BKR)</i>	22
BKR bij buitenschoolse opvang (BSO)	22
Afwijking op reguliere BSO-dagen (halfuurregeling).....	23
Afwijking tijdens vakantiedagen (drie-uurregeling)	23
Organisatie en aard van de opvang tijdens afwijking	24
Borging van kwaliteit en veiligheid	24
<i>Beroepskrachten (in opleiding) en stagiaires</i>	25
Personele inzet.....	25
Taken en inzet van stagiaires	26
Begeleiding en toezicht.....	26
Evaluatie en bijstelling.....	27
Continu proces van beleid	27
Kwaliteit en continuïteit: de PDCA-cyclus.....	28
Communicatie van aanpassingen	28
Bronnenlijst.....	29

SKOGO- KENNISMAKING

Wij geloven dat de tijd van kinderen simpelweg ‘opvangen’ voorbij is. Een buitenschoolse opvang moet een inspirerende omgeving bieden waar kinderen gezien, gehoord en gestimuleerd worden. Vanuit het perspectief van het kind ontwerpen wij activiteiten die aansluiten bij hun interesses en behoeften. Kinderen verdienen een inspirerende omgeving die hen ruimte biedt voor autonomie en persoonlijke groei. “De omgeving vormt het spel van kinderen (Slager, 2026, p.13).”

Wij proberen een activiteitenaanbod te creëren dat kinderen motiveert en ruimte biedt voor ontdekken en simpelweg (buiten)spelen. Bij ons is buitenschoolse opvang méér dan een praktische oplossing; het is een plek waar kinderen spelen, ontdekken en ontspannen.

Onze medewerkers, elk met hun eigen expertise, spelen hierin een sleutelrol door een gevarieerd en uitdagend programma aan te bieden en dat per seizoen varieert. Dit schema is gebaseerd op de talenten en interesses van de medewerkers, wat hen de vrijheid geeft activiteiten te plannen waar zij zelf enthousiast over zijn. Ook vinden wij het belangrijk dat de activiteiten worden gebaseerd op de interesses van de kinderen en wordt uitgedacht vanuit hun perspectief. Als een medewerker bijvoorbeeld een sportachtergrond heeft, zal het activiteitenprogramma deze expertise reflecteren. Wij geloven dat wanneer medewerkers activiteiten met plezier aanbieden en actief deelnemen, dit enthousiasme overslaat op de kinderen.

Onze missie is om kinderen een veilige, inspirerende plek te bieden waar ze kunnen groeien, spelen en ontdekken. We werken vanuit de kernwaarden *samen, buiten en spelen*, waarbij we geloven dat de omgeving het spel en de ontwikkeling van kinderen vormt.

We geloven in het principe ‘It takes a village to raise a child’. Ouders hoeven de zorg voor hun kinderen niet alleen te dragen. Het is essentieel dat kinderen een veilige, pedagogische basis ervaren waarin ze zich gezien en gehoord voelen. Onze nauwe samenwerking met het onderwijs van Vovie Learning Community is daarom ontzettend waardevol voor onze buitenschoolse opvang.

Daarnaast willen we kinderen de kracht en waarde van de natuur laten ontdekken. Buiten spelen biedt unieke kansen voor ontwikkeling en verbinding met de wereld om hen heen. Spelen zelf is de kern van de ontwikkeling van een kind; door te spelen ontdekken ze de wereld om hen heen, wat bijdraagt aan hun zelfredzaamheid en zelfvertrouwen.

Buitenspelen staat echter onder druk: minder dan 50% van de kinderen speelt nog 3 tot 5 dagen per week buiten (Ten Tije et al., 2023). Wij willen deze trend doorbreken door buitenspelen centraal te stellen in ons programma.

Onze opvanglocatie varieert; we maken gebruik van diverse omgevingen zoals het bos en speeltuinen. Dit zorgt voor een flexibele en rijke speelervaring die aansluit bij de activiteitenplanning en de interesses van de kinderen.

MISSIE

Samen. Buiten. Spelen.

VISIE

Onze pedagogische visie rust op drie kernwaarden:

SAMEN

Bij Skogo doen we het samen. Kinderen, ouders, het team en partners bouwen samen aan onze opvang. Wij geloven in elkaar helpen, samenwerken en er zijn voor de ander. Door open contact en betrokkenheid creëren we een plek waar je je welkom en gehoord voelt.

BUITEN

Buiten zijn is bij Skogo de norm. Elke dag ontdekt, beweegt en beleeft je kind de ruimte van de natuur. We rennen over het veld, bouwen hutten, zoeken schatten of liggen even in het gras. Zon, wind of een beetje regen? Met de juiste kleding kan buitenspelen altijd.

SPELEN

Bij Skogo spelen we elke dag: in het bos of in de speeltuin. Spel staat centraal in alles wat we doen. Kinderen én medewerkers doen mee, maken plezier en gaan op in het spel. Want door samen te spelen ontstaat verbinding en voelen kinderen zich vrij.

PEDAGOGISCHE VISIE & HANDELEN IN DE PRAKTIJK

Bij Skogo vormt het Besluit kwaliteit kinderopvang (2024) en de bijbehorende pedagogische richtlijnen het fundament van ons handelen. De wet onderscheidt vier pedagogische basisdoelen. Om deze doelen concreet te maken in de praktijk, werken onze medewerkers vanuit een bewuste pedagogische houding. In ons werkplan Verantwoorde kinderopvang vindt u hoe wij de wet vertalen naar de praktijk. In dit werkplan vindt u gedragsregels en veiligheidsregels waarmee wij dagelijks werken.

SENSITIEVE EN RESPONSIEVE OMGANG

Medewerkers zijn gedurende de opvangmomenten zichtbaar en beschikbaar voor de kinderen. Zij observeren het spel en het gedrag van de kinderen en stemmen hun handelen af op wat het kind laat zien en nodig heeft. Medewerkers benoemen emoties en gedrag en reageren hierop op een rustige en passende manier. Hierdoor voelen kinderen zich gezien en veilig.

In de dagelijkse praktijk stimuleren medewerkers de taalontwikkeling door gesprekken aan te gaan tijdens het spel en de dagelijkse momenten. Zij stellen open vragen, moedigen kinderen aan om hun ideeën en ervaringen te verwoorden en ondersteunen hen bij het verwoorden van gevoelens, bijvoorbeeld bij samenspel of conflicten.

De cognitieve ontwikkeling wordt gestimuleerd doordat kinderen worden uitgedaagd om na te denken, plannen te maken en oplossingen te bedenken binnen hun spel. Medewerkers begeleiden dit door vragen te stellen zoals: “Hoe wil je dit aanpakken?” of “Wat kun je doen als het anders loopt dan gedacht?”

RESPECT VOOR AUTONOMIE

Binnen de BSO krijgen kinderen ruimte om zelf invulling te geven aan hun ‘vrije tijd’. Zij kiezen zelf met wie zij spelen, aan welke activiteiten zij deelnemen en hoe zij hun spel vormgeven. Kinderen hebben daarmee veel autonomie over de manier waarop zij hun tijd bij Skogo besteden.

Deze autonomie geldt echter niet voor de locatie waar zij verblijven. Bij Skogo gaan kinderen mee naar de aangewezen speel- of activiteitenlocatie. Binnen deze kaders bepalen zij zelf of zij deelnemen aan een aangeboden activiteit.

De creatieve ontwikkeling wordt gestimuleerd door vrij spel, fantasierijk spel, bouwen met materialen en het zelf bedenken van spelvormen. Kinderen worden aangemoedigd om eigen ideeën te volgen en spel aan te passen of uit te breiden.

De cognitieve ontwikkeling wordt versterkt doordat kinderen zelf afspraken maken, spelregels bedenken en problemen oplossen die binnen het spel ontstaan. Medewerkers begeleiden dit proces door mee te denken en te reflecteren, passend bij de leeftijd van het kind.

STRUCTUUR, GRENZEN EN ALGEMEEN AANVAARDE WAARDEN EN NORMEN

Skogo biedt een duidelijke structuur door vaste momenten, herkenbare afspraken en duidelijke grenzen. Regels zijn afgestemd op de BSO-omgeving en worden consequent toegepast. Medewerkers leggen uit waarom regels gelden, zodat kinderen begrijpen wat er van hen wordt verwacht.

Algemeen aanvaarde waarden en normen worden dagelijks geoefend in de praktijk. Medewerkers begeleiden kinderen bij samen spelen, rekening houden met elkaar, respectvol communiceren en

omgaan met conflicten. Kinderen worden gestimuleerd om naar elkaar te luisteren, gevoelens te benoemen en samen tot oplossingen te komen.

Daarnaast leren kinderen verantwoordelijkheid te nemen voor de omgeving door zorgvuldig om te gaan met materialen en samen op te ruimen. Medewerkers geven hierin het goede voorbeeld en spreken kinderen hier op een positieve manier op aan.

BUITENRUIMTE ALS PEDAGOGISCHE RUIMTE

Bij Skogo vormt de natuur een actief en essentieel onderdeel van de pedagogiek. De directe bosrijke omgeving biedt ons de mogelijkheid om met kinderen naar verschillende natuurlijke speelplekken te trekken, waar zij vrij kunnen ontdekken, bewegen en spelen.

Het belang van natuur wordt onder andere onderbouwd door Richard Louv in zijn boek *Het laatste kind in het bos* (Edes, z.d., p.51). Hij beschrijft een verband tussen onder andere ADHD, depressie en obesitas enerzijds, en een tekort aan natuurervaringen anderzijds. Hiervoor introduceert hij de term *'nature-deficit disorder'*.

Daarnaast tonen diverse wetenschappelijke onderzoeken aan dat een verbinding met de natuur van groot belang is voor de ontwikkeling van mensen, en in het bijzonder voor die van kinderen. Natuur draagt bij aan fysieke gezondheid, emotioneel welzijn, creativiteit en het ontwikkelen van sociale vaardigheden.

PRAKTISCHE INFORMATIE

KLEDING BIJ SKOGO

Slecht weer bestaat niet, slechte kleding wel. Wij verzoeken ouders kinderen passende kleding mee te geven en de weersverwachtingen in de gaten te houden wanneer uw kind naar Skogo gaat zodat u alle benodigheden kan meegeven.

Een passend kleding pakken kan zijn:

- Regenpak met regenlaarzen
- Kleding die vies mag worden
- Muts, wanten en dikke sokken/ winterlaarzen.

Wij gaan inschatten of het mogelijk is of de kleding op locatie mag blijven liggen zodat kinderen altijd beschikken over de passende kleding en zij optimaal van kunnen genieten van het weer.

EEN SCHOOLDAG BIJ SKOGO

14:00 tot 14:30 uur	Kinderen halen met bakfietsen en eigen fietsen (vanaf 7 jaar fietsen kinderen zelf)
14:30 tot 15:00 uur	Vrij spel
15:00 tot 15:30 uur	Eten en drinken; thee of water met groente of een cracker.
15:30 tot 17:15 uur	begeleid spel of buitenspelen.
17:15 tot 18:00 uur	Kinderen worden opgehaald

EEN VAKANTIEDAG BIJ SKOGO

8:00 tot 9.30 uur	Kinderen worden gebracht door ouders/verzorgers.
8.30 tot 10.00 uur	Vrij spel
10.00 tot 10.30 uur	eten en drinken; thee of water met (gedroogd)fruit.
10.30 tot 12.00 uur	Begeleid spel of buiten spelen.
12.00 tot 13.00 uur	Eten en drinken
13:00 tot 15:00 uur	Begeleid spelen
15:00 tot 15:30 uur	Eten en drinken;
15:30 tot 17:15 uur	Vrij spel
17:15 tot 18:00 uur	Kinderen worden opgehaald

VRIJ SPEL BIJ SKOGO

Tijdens het spelen op de speellocatie zal er dagelijks een activiteit worden aangeboden welke past binnen de omgeving. Bijvoorbeeld voetballen bij de Rode Berk of vogelspotten bij de ABC-speeltuinen.

Kinderen hebben de keuze om mee te doen met de activiteiten. Tijdens het verblijf bij de speellocatie hebben kinderen genoeg aan de omgeving om vrij spel te laten ontstaan.

Het kan ook voorkomen dat wij op de (schuil)locatie zullen verblijven waar kinderen ook mogen kiezen of zij deelnemen aan de verzorgde activiteit. Wanneer er wordt gekozen voor vrij spel zullen er voldoende speelmaterialen beschikbaar zijn. Ook zal de pedagogisch medewerker, aan de hand van de presentielijst, kunnen inschatten wat de behoeften zijn. Er wordt passend speelmateriaal verzorgd wanneer de groepssamenstelling erom vraagt. Een voorbeeld hiervan is het verzorgen van takken en het (tijdelijk) ophangen van een regenscherm zodat kinderen buiten met takken kunnen bouwen.

ACTIVITEITEN BIJ SKOGO

Welke activiteiten wij organiseren is seizoensgebonden en afhankelijk van de weersomstandigheden. Mogelijke spellen en activiteiten die we kunnen aanbieden zijn:

- Levend stratego;
- Maken van een waterfilter;
- Vogelspotten met een verrekijker;
- Waterglijbaan;
- Hutten bouwen;
- Wildplukken;
- Bomen klimmen;
- Tikkertje;
- Verstoppertje;
- Stoepranden;
- Sleen.

Dit zijn voorbeelden van activiteiten die wij kunnen verzorgen tijdens reguliere schoolmiddagen als ook op vakantiedagen.

DEELNAME AAN HET VERKEER

In het werkplan staan de gedragsregels beschreven die wij hanteren aangaande de fietsveiligheid. Wanneer een kind herhaaldelijk instructies negeert of zich er niet aan houdt wordt er samen met ouders gekeken naar mogelijke oorzaken, passende begeleiding en aanvullende maatregelen.

Bij het ophalen en brengen van kinderen is er strikte aandacht voor duidelijke communicatie tussen ouders en medewerkers over de exacte tijden en locaties. Kinderen mogen uitsluitend worden meegegeven aan ouders.

Medewerkers controleren bij vertrek van de opvanglocatie, de school of een speellocatie de presentielijst.

Hoe wij werken aan de fietsveiligheid is beschreven in het Beleidsplan Veiligheid en Gezondheid.

INZET VAN PEDAGOGISCH MEDEWERKERS IN HET VERKEER

De inzet van pedagogisch medewerkers wordt afgestemd op de groepsgrootte, de leeftijd van de kinderen in de groep en de verkeerssituatie op de route. Wanneer de situatie daarom vraagt, begeleiden twee pedagogisch medewerkers het vervoer, een voorbeeld hiervan is de inzet van een extra medewerker wanneer de groep bestaat uit meer dan 8 fietsende kinderen. Het aantal in de bakfiets is altijd gebaseerd op de capaciteit van de bakfiets, daarnaast mag maximaal 1 kind achterop. De inzet van een tweede pedagogisch medewerker kan hiermee dus per dag verschillen en wordt overwogen aan de hand van de presentielijsten.

Hierbij positioneert één medewerker zich voor de groep en één medewerker achter de groep.

PAKKETTEN

Skogo werkt met twee pakketten. Een 40-weken en 48-weken pakket. Skogo is geopend op maandag, dinsdag en donderdag. Wanneer er een grotere vraag ontstaat kunnen de openingstijden worden uitgebreid.

Uurprijs	€ 12
40- wekenpakket	Opvang tijdens reguliere schoolweken.

Uurprijs	€ 11
48- wekenpakket	Opvang tijdens reguliere schoolweken en 7 vakantieweken op contractdagen.

EXTRA DAGDELEN OF RUILEN

Het kan gebeuren dat u een opvangdag wilt ruilen. Dit mag altijd worden voorgelegd aan het personeel. Of het daadwerkelijk mogelijk is, zal door ons worden vastgesteld. Aanvragen worden beoordeeld door ons op basis van beschikbaarheid, personele inzet en groepssamenstelling. Ouders ontvangen hierover tijdig terugkoppeling.

ZICHT OP UITBREIDING

Wanneer het in de toekomst mogelijk is om extra dagdelen aan te bieden, wordt dit in overleg met ouders afgestemd. Extra opvang wordt uitsluitend aangeboden wanneer:

- er voldoende capaciteit is binnen de basisgroep;
- de personele bezetting dit toelaat;
- de veiligheid, kwaliteit en stabiliteit van de opvang gewaarborgd blijven;
- wordt voldaan aan de geldende BKR-regels.

AANVRAAG EN ORGANISATIE VAN EXTRA DAGDELEN

Ouders kunnen extra dagdelen aanvragen, dit mag altijd worden voorgelegd aan het personeel of aangevraagd via de [website](#).

Aanvragen worden beoordeeld door ons op basis van beschikbaarheid, personele inzet en groepssamenstelling. Ouders ontvangen hierover tijdig terugkoppeling.

AFWIJKEN VAN OPHAALTIJDEN

Het kan gebeuren dat er vanuit school kan worden besloten dat de ophaaltijd moet worden aangepast, bijvoorbeeld schoolreisjes. Op dit moment kunnen wij niet afwijken van de ophaaltijden die wij hanteren in verband met de personele inzet.

INFORMEREN VAN OUDERS OVER DE ACTIVITEITEN

Wij vinden het belangrijk dat ouders altijd weten **waar hun kind zich bevindt tijdens de opvangdag**. Daarom informeren wij ouders op vaste en duidelijke momenten over de verblijfplaats van hun kind.

Wanneer wij met (een deel van) de basisgroep activiteiten ondernemen buiten de vaste opvanglocatie, wordt dit vooraf met ouders gecommuniceerd. Ouders worden hierover geïnformeerd doormiddel van een weekplanning. Deze wordt aangaande de week bekend gemaakt via de mail. Hierbij geven wij aan:

- waar de activiteit plaatsvindt;
- binnen welk tijdsblok de activiteit valt;
- wie de begeleidende pedagogisch medewerker(s) zijn.

Tijdens de opvangdag weten ouders dat hun kind zich óf op de vaste opvanglocatie bevindt, óf deelneemt aan een geplande activiteit buiten de locatie, zoals beschreven in het dagschema.

DAGELIJKE VOEDING

We bieden gezonde en gevarieerde snacks en maaltijden aan. Bij allergieën of dieetwensen houden we nauwkeurig rekening met individuele behoeften.

Wij bieden als tussendoortje:

- Groente;
- (gedroogd) Fruit;
- Noten;
- Water;
- Crackers met beleg (kaas, pindakaas,(room)boter of jam).

Wij bieden op studie- en vakantiedagen lunch aan:

- Brood met beleg (kaas, pindakaas, (room)boter, humus of jam);
- Een gekookt ei;
- Yoghurt.

Het is ook mogelijk een eigen broodtrommel mee te geven wanneer kinderen specifieke eetwensen hebben.

VOLGEN, SIGNALEREN EN SAMENWERKEN

Skogo ziet de opvang als een aanvulling op thuis en school en hecht veel waarde aan een zorgvuldige samenwerking. Bij overgangen, zoals de overstap naar het basisonderwijs of naar de buitenschoolse opvang, streven we naar een zo soepel mogelijke overgang voor het kind.

In lijn met de *Handreiking informatieoverdracht tussen kinderopvang en basisonderwijs* (Kennisnet, 2020) geldt bij Skogo dat informatie over de ontwikkeling en het welbevinden van het kind **uitsluitend wordt gedeeld met toestemming van ouders**. Ouders worden actief betrokken bij de afweging welke informatie wordt overgedragen en aan wie.

De informatieoverdracht:

- is **beperkt tot wat relevant en helpend is** voor het kind;
- richt zich op **welbevinden, gedrag, interesses en ondersteuningsbehoeften**;
- wordt **zorgvuldig, feitelijk en respectvol** geformuleerd;
- vindt plaats in overleg met ouders en met oog voor privacy.

Skogo draagt alleen informatie over wanneer dit bijdraagt aan het welzijn van het kind in de nieuwe omgeving.

SIGNALEREN

Pedagogisch medewerkers zijn alert op signalen die kunnen wijzen op bijzonderheden in de ontwikkeling of het welbevinden van een kind. Dit kan zichtbaar worden in gedrag, spel, sociale interacties of emotionele reacties. Wanneer dergelijke signalen worden opgemerkt, worden deze eerst besproken binnen het team.

Vervolgens wordt het gesprek met ouders aangegaan op een open, zorgvuldige en niet-oordelende manier. Skogo ziet ouders als primaire opvoeders en zoekt altijd de samenwerking.

ONDERSTEUNING EN DOORVERWIJZING

Wanneer blijkt dat een kind extra ondersteuning nodig heeft, denkt Skogo met ouders mee over passende vervolgstappen. Skogo heeft hierbij een **signalerende en ondersteunende rol**, geen diagnostische rol. Denk aan hulp bij:

- opvoedkundige vraagstukken, of
- prikkelverwerking.

Indien nodig kunnen ouders, in overleg, worden doorverwezen naar **passende instanties of professionals**, zoals jeugdgezondheidszorg of andere ondersteunende organisaties. Hierbij staat het belang van het kind altijd centraal en wordt zorgvuldig omgegaan met informatie en privacy.

Bij Skogo volgen we de ontwikkeling van kinderen op een continue en kindgerichte manier. We observeren dagelijks tijdens spel, activiteiten en interacties, met aandacht voor de motorische, sociaal-emotionele en creatieve ontwikkeling. Dit doen we niet met lijsten of toetsen, maar door bewust kijken, luisteren en meedoen.

We volgen de ontwikkeling van kinderen op een structurele manier door middel van observatie. Dit gebeurt tijdens dagelijkse activiteiten waarbij we letten op hoe kinderen zich gedragen, welke vaardigheden ze ontwikkelen en op welke gebieden ze mogelijk extra ondersteuning nodig hebben. Observaties vinden in de meeste gevallen plaats in de natuurlijke context van het spel en de interacties van de kinderen.

Voor de oudere kinderen hanteren we een meer participatieve benadering. We moedigen hen aan om zelf aan te geven waar ze interesse in hebben en in welke aspecten ze zich verder zouden willen ontwikkelen. Dit kan betrekking hebben op bijvoorbeeld sport, kunst of sociale vaardigheden. We stimuleren regelmatig gesprekken over hun gevoelens en interesses, wat hen helpt in hun zelfreflectie en persoonlijke groei.

Daarnaast vinden wij oudergesprekken tijdens de overdracht zeer waardevol. Dit zijn momenten waarop we met ouders kunnen spreken over de ontwikkeling van hun kind. We gebruiken deze gesprekken om in te spelen op specifieke behoeften of ontwikkelingsvragen die ouders mogelijk hebben. Deze gesprekken zorgen voor een goede samenwerking tussen ons als BSO en de ouders, zodat we de ontwikkeling van het kind optimaal kunnen ondersteunen.

Wanneer ouders of medewerkers specifieke zorgen hebben over de ontwikkeling van een kind, wordt er gericht geobserveerd en kan er een plan van aanpak worden opgesteld. Dit plan kan, indien nodig, worden aangevuld met de inschakeling van externe professionals.

OBSERVATIEMETHODIEK

We gebruiken de methode 'Werken aan Welbevinden' (Balledux, 2005). Daarbij kijken we naar:

- Welbevinden: voelt het kind zich veilig en op zijn gemak?
- Betrokkenheid: is het kind geconcentreerd en enthousiast bezig?

Deze signalen helpen ons om te zien of een kind plezier heeft, zich uitgedaagd voelt en zich verder kan ontwikkelen.

HOE WE DIT DOEN

Bij Skogo observeren we kinderen continu en op een informele manier, binnen de natuurlijke context van spel en activiteiten. Bij oudere kinderen betrekken we hen actief bij hun eigen ontwikkeling: we vragen wat ze leuk vinden en waarin ze willen groeien. Ook het contact met ouders is belangrijk; tijdens de overdracht bespreken we onze observaties en eventuele ontwikkelingsvragen. Bij specifieke zorgsignalen observeren we gericht, stellen we een plan van aanpak op en schakelen we indien nodig externe professionals in. Op deze manier houden we goed zicht op de ontwikkeling van ieder kind en stemmen we onze begeleiding nauwkeurig af op wat het kind nodig heeft.

COMMUNICATIE MET OUDERS

Er vinden geen standaard voortgangsgesprekken plaats. Oudergesprekken worden gevoerd op verzoek van ouders of pedagogisch medewerkers. Bij structurele zorgen wordt altijd contact opgenomen met ouders. In samenspraak kan besloten worden om een plan van aanpak op te stellen of externe hulp in te schakelen.

Wijzigingen en algemene vragen over de dagelijkse praktijk worden bij voorkeur face-to-face besproken tijdens de ophaalmomenten, als ook de overdracht van het kind. Wanneer nodig kunnen er algemene vragen gesteld worden in een persoonlijk bericht.

OUDERCOMMISSIE

Skogo hecht veel waarde aan een open en gelijkwaardige samenwerking met ouders. Ouders worden actief betrokken bij de ontwikkeling en kwaliteit van de opvang.

Hiervoor wordt een oudercommissie ingesteld, die de belangen van ouders vertegenwoordigt en de houder adviseert over onderwerpen zoals pedagogisch beleid, veiligheid en gezondheid. De werkwijze en bevoegdheden van de oudercommissie zijn vastgelegd in het reglement Oudercommissie.

MENTORSCHAP

Bij Skogo heeft ieder kind een vaste mentor. De mentor is een pedagogisch medewerker die het welbevinden en de ontwikkeling van het kind volgt en fungeert als aanspreekpunt voor ouders.

De mentor binnen Skogo is Esmée Geerts

ROL VAN DE MENTOR

De mentor volgt het kind in de dagelijkse praktijk door:

- observaties tijdens spel, activiteiten en vrije momenten;
- contactmomenten met het kind;
- afstemming met collega's binnen het team.

De mentor heeft hierbij oog voor het welbevinden van het kind, het spelgedrag, sociale interacties en de manier waarop het kind zich beweegt en ontwikkelt binnen de groep. Dit gebeurt op een natuurlijke manier, passend bij het recreatieve karakter van Skogo.

GESPREKKEN MET OUDERS

De mentor bespreekt informatie over de ontwikkeling en het welbevinden van het kind met de ouders wanneer er behoefte of noodzaak is. Dit gebeurt dus alleen wanneer er aanleiding toe is.

De gesprekken zijn laagdrempelig en open van karakter. De mentor deelt observaties en ervaringen uit de praktijk en nodigt ouders uit om hun bevindingen en vragen te delen. Samen wordt gekeken wat het kind nodig heeft om zich prettig en veilig te voelen binnen de opvang.

WENPROCEDURE

Bij iedere aanmelding werken we volgens de wenprocedure om kinderen en ouders de kans te bieden zich in te leven in de sfeer en hierop een beslissing kunnen nemen een wekenpakket af te nemen. De wenprocedure bevat meerdere stappen.

INTAKE

Allereerst vindt een intakegesprek plaats. In het intakegesprek wordt besproken hoe het wenproces eruit zal zien, afgestemd op de individuele behoeften van het kind.

STAPSGEWIJZE WENMOMENTEN

Kennismakingsmoment 1

Na de aanmelding zal er een afspraak worden ingeplant met de ouders, en mogelijk het kind, om de locatie en de sfeer te beoordelen. Na de rondleiding zal er een kort gesprek worden gevoerd voor meer informatie en vragen. Dit moment zal met een beschikbare medewerker worden ingeplant, dit hoeft nog niet door een mentor worden opgepakt.

Kennismakingsmoment 2

Het kind mag kennismaken met de basisgroep, activiteiten en pedagogisch medewerkers. Ouders zijn aanwezig om het kind te ondersteunen.

Kennismakingsmoment 3 (wanneer nodig)

Het kind kan aangeven wanneer de ouder even weg kan blijven. De mentor observeert het kind en begeleidt waar nodig.

Vervolg indien nodig

Voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben, kunnen aanvullende wenmomenten gepland worden. Dit gebeurt altijd in overleg met de ouders en afhankelijk van de reactie van het kind.

DOORLOPENDE OVERDRACHT EN OPVOLGING

Warme overdracht: medewerkers van de eerdere opvang, de ouders en de mentor van Skogo zorgen voor een warme overdracht, waarbij belangrijke informatie over het kind wordt gedeeld (bijv. voorkeuren, gewoonten en bijzonderheden).

Evaluatie: circa twee maanden na de start vindt een evaluatiegesprek plaats met de ouders. Hierin wordt besproken hoe het kind zich heeft aangepast, welke ondersteuning nodig is en of verdere aanpassingen gewenst zijn.

PRAKTISCHE UITVOERING

- Wenmomenten worden gepland op rustige momenten van de dag, zodat de groep overzichtelijk blijft en het kind persoonlijke aandacht krijgt.
- De mentor begeleidt de wenmomenten en houdt contact met de ouders.
- Bij activiteiten buiten de hoofdlocatie wordt de mentor toegewezen om de veiligheid te waarborgen.

BASISGROEPEN, VASTE GEZICHTEN EN PERSONELE INZET

BASISGROEPEN

Bij Skogo werken we met **vaste basisgroepen**, conform de Wet kinderopvang. Binnen de BSO is een basisgroep de groep kinderen waaraan een kind is gekoppeld en waarbinnen de opvang grotendeels plaatsvindt.

Kinderen worden opgevangen in een vaste basisgroep met vaste pedagogisch medewerkers. Dit zorgt voor herkenbaarheid, voorspelbaarheid en emotionele veiligheid. Kinderen weten bij wie zij terechtkunnen en ervaren stabiliteit binnen de opvang.

Skogo werkt met één vaste basisgroep van maximaal 20 kinderen. Kinderen zijn geplaatst in deze basisgroep, maar bezoeken de opvang op contractdagen. Hierdoor kan de samenstelling per opvangdag verschillen. Binnen Skogo wordt niet afgeweken van de basisgroep.

INZET VAN PEDAGOGISCH MEDEWERKERS

De basisgroep wordt begeleid en vormgegeven volgens de BKR-regels. De inzet van pedagogisch medewerkers stemmen wij af op:

- het aantal aanwezige kinderen;
- de leeftijd en behoeften van de kinderen;
- de groepsdynamiek;
- de aard van de activiteiten en de omgeving;
- de geldende BKR-regels.

Vanaf augustus 2026 zal de basisgroep starten met 1 pedagogisch medewerker op een maximaal aantal van 8 kinderen.

VASTE GEZICHTEN

Skogo hanteert het vaste-gezichtencriterium zoals opgenomen in het Besluit kwaliteit kinderopvang. Dit betekent dat kinderen binnen hun basisgroep te maken hebben met een beperkt en vast aantal pedagogisch medewerkers. Deze vaste gezichten zijn zoveel mogelijk op vaste dagen aanwezig.

Naast de vaste gezichten kunnen er, indien nodig, andere pedagogisch medewerkers op de groep werkzaam zijn, bijvoorbeeld in verband met de beroepskracht-kindratio. Deze medewerkers ondersteunen de groep, maar vervangen de vaste gezichten niet structureel.

Wanneer een vaste pedagogisch medewerker afwezig is, wordt vervanging zoveel mogelijk verzorgd door een bekende invalkracht. Ouders en kinderen worden hierover geïnformeerd.

BEROEPSKRACHT-KINDRATIO (BKR)

De beroepskracht-kindratio (BKR) geeft aan wat de verhouding is tussen het **minimaal aantal in te zetten beroepskrachten** en het **aantal aanwezige kinderen** binnen een basisgroep. Deze verhouding is wettelijk vastgelegd en heeft als doel de veiligheid, gezondheid en pedagogische kwaliteit van de opvang te waarborgen. Het aantal beroepskrachten dat ingezet moet worden, is afhankelijk van de grootte van de groep en de leeftijd van de aanwezige kinderen.

Hoe ouder de kinderen zijn, hoe minder beroepskrachten nodig zijn. Jongere kinderen hebben meer begeleiding en toezicht nodig dan oudere kinderen. Skogo berekent de BKR op basis van de wettelijke norm.

BKR BIJ BUITENSCHOOLSE OPVANG (BSO)

Voor de BSO (4–12 jaar) geldt:

1 pedagogisch medewerker op maximaal 10 kinderen. Dat betekent:

- 1 medewerker → max. 10 kinderen
- 2 medewerkers → max. 20 kinderen
- 3 medewerkers → max. 30 kinderen

Dit is een voorbeeld. In de praktijk kan dit afwijken, het is afhankelijk van de leeftijden van de kinderen in de basisgroep. Dit geldt per basisgroep.

Voor het navolgen van de BKR-regels zijn er berekeningen waarop wij de aantallen per basisgroep bepalen. Bij Skogo houden wij ons aan de wettelijke beroepskracht-kindratio (BKR). Op grond van de Wet kinderopvang maken wij gebruik van de toegestane afwijkingsmogelijkheden:

- de **halfuurregeling** op reguliere BSO-dagen;
- de **drie-uurregeling** op dagen met hele dagopvang (vakantiedagen en studiedagen).

Tijdens afwijking van de BKR zorgen wij er altijd voor dat **minimaal de helft van het vereiste aantal pedagogisch medewerkers aanwezig is**.

AFWIJKING OP REGULIERE BSO-DAGEN (HALFUURREGELING)

Op reguliere schooldagen kan Skogo gebruikmaken van de wettelijke mogelijkheid om maximaal 30 minuten per dag af te wijken van de beroepskracht-kindratio (BKR).

Een eventuele afwijking vindt uitsluitend plaats tijdens momenten waarop de bezetting van kinderen verandert door het brengen of ophalen van kinderen. Afhankelijk van de personeelsplanning en de kindbezetting kan deze afwijking plaatsvinden:

- tussen 14.00 en 14.30 uur, **of**
- tussen 17.15 en 17.45 uur.

Per dag wordt van maximaal één van deze tijdsblokken gebruikgemaakt, waarbij de totale afwijking nooit meer dan 30 minuten bedraagt.

Door middel van roosterplanning en aanwezigheidsregistratie wordt bewaakt dat niet langer dan de toegestane 30 minuten van de BKR wordt afgeweken.

AFWIJKING TIJDENS VAKANTIEDAGEN (DRIE-UURREGELING)

Tijdens vakantiedagen waarop kinderen de gehele dag worden opgevangen, kan Skogo gebruikmaken van de wettelijke mogelijkheid om maximaal drie uur per dag af te wijken van de beroepskracht-kindratio (BKR).

Skogo is tijdens vakantiedagen geopend van 08.00 tot 18.00 uur. De personeelsinzet wordt zoveel mogelijk afgestemd op de verwachte kindbezetting, zodat afwijking van de BKR tot een minimum wordt beperkt.

De afwijking kan plaatsvinden binnen de volgende tijdsblokken:

- tussen 08.00 en 09.00 uur;
- tussen 12.00 en 13.00 uur;
- tussen 17.00 en 18.00 uur.

De totale duur van de afwijking bedraagt nooit meer dan drie uur per dag. Buiten deze momenten wordt altijd voldaan aan de geldende beroepskracht-kindratio.

Door middel van roosterplanning en aanwezigheidsregistratie wordt dagelijks bewaakt dat de inzet van medewerkers voldoet aan de wettelijke eisen en dat een eventuele afwijking binnen de toegestane drie uur blijft.

ORGANISATIE EN AARD VAN DE OPVANG TIJDENS AFWIJKING

Tijdens momenten waarop wordt afgeweken van de BKR organiseren wij de opvang bewust op een rustige en overzichtelijke manier. Er wordt gekozen voor **vrij spel** en laagdrempelige activiteiten zodat de pedagogisch medewerker oog heeft op de groep en niet bezig is met het begeleiden van activiteiten. Tijdens de afwijking is het van belang dat de pedagogisch medewerker goed overzicht kan houden en beschikbaar is voor de kinderen. Er vinden tijdens deze momenten **geen intensieve of risicovolle activiteiten** plaats. De focus ligt op:

- toezicht houden;
- het volgen en observeren van kinderen;
- het bieden van nabijheid en veiligheid;
- het begeleiden van sociale interacties waar nodig.

BORGING VAN KWALITEIT EN VEILIGHEID

Wij controleren regelmatig onze roosters en maken vooraf duidelijke afspraken over pauzes en personele inzet. De afwijking van de BKR is voorspelbaar, tijdelijk en bewust gepland. Op deze manier waarborgen wij ook tijdens afwijkmomenten de veiligheid, stabiliteit en kwaliteit van de opvang.

BEROEPSKRACHTEN (IN OPLEIDING) EN STAGIARES

PERSONELE INZET

Esmée Geerts	Ivonne Foppen	Jonathan Peeters	Danja Overduin	Esther Verdonk
Pedagogisch medewerker en Mentor	Bestuurder	Pedagogisch medewerker en Mentor	Pedagogisch medewerker en Mentor	Achterwacht BKR
Beleidsmedewerker	Assistent ophalen	Bushcrafter	Achterwacht BKR	
Manager	Achterwacht BKR	Achterwacht BKR		
EHAK-gecertificeerd (vanaf 17 juni)		EHAK-gecertificeerd (vanaf 17 juni).	EHBO Wordt nog opgegeven voor EHAK.	

DAGPLANNING

	1ste pedagogisch medewerker	2de pedagogisch medewerker	3de pedagogisch medewerker	Achterwacht
Maandag	Esmée Geerts	Jonathan Peeters	Danja Overduin	Ivonne Foppen
Dinsdag	Esmée Geerts	Jonathan Peeters	Danja Overduin	Esther Verdonk
Donderdag	Esmée Geerts	Jonathan Peeters	Danja Overduin	Esther Verdonk

TAKEN EN INZET VAN STAGIAIRES

Stagiaires kunnen een waardevolle bijdrage leveren aan de ontwikkeling en uitvoering van activiteiten binnen de BSO.

In de opstartfase van Skogo richten wij ons voornamelijk op de begeleiding van hbo-stagiaires, bijvoorbeeld vanuit opleidingen zoals de CALO (sportgericht) en Pedagogisch Management. Op deze manier sluiten de leerdoelen van de stagiaire goed aan bij onze werkwijze en het activiteiten aanbod binnen de BSO. De focus ligt hierbij vooral op bedrijfsmatige processen, in plaats van op de praktijk.

De inzet van stagiaires wordt zorgvuldig afgestemd op hun opleiding, ervaring, competenties en leerdoelen. Stagiaires voeren ondersteunende werkzaamheden uit en werken altijd onder begeleiding en verantwoordelijkheid van een pedagogisch medewerker.

Voorbeelden van taken van hbo-stagiaires zijn:

- het voorbereiden en organiseren van activiteiten;
- het begeleiden van spelmomenten en creatieve projecten;
- het ondersteunen bij praktische werkzaamheden, zoals opruimen en het creëren van een prettige en veilige omgeving voor kinderen;
- het observeren van kinderen tijdens spelmomenten en het signaleren van bijzonderheden bij de begeleidende pedagogisch medewerker.
- Het observeren van behoeven en interesses van de kinderen en deze vertalen naar activiteiten.

De begeleiding van stagiaires is gericht op leren, ontwikkelen en het opdoen van praktijkervaring, waarbij de kwaliteit en veiligheid van de opvang altijd vooropstaan.

BEGELEIDING EN TOEZICHT

1. Beroepskrachten in opleiding werken altijd onder directe supervisie van een ervaren, gekwalificeerde pedagogisch medewerker.
2. De pedagogisch medewerker is verantwoordelijk voor de eindkwaliteit van de opvang, inclusief veiligheid, welzijn en pedagogische begeleiding van de kinderen.
3. Elke stagiair heeft een vast aanspreekpunt binnen het team, die ondersteuning biedt bij vragen, planning en reflectie op het werk.
4. Toezicht op de kinderen blijft te allen tijde in handen van gekwalificeerde medewerkers; beroepskrachten in opleiding draaien nooit zelfstandig een groep.

EVALUATIE EN BIJSTELLING

Het pedagogisch beleid van Skogo is een levend document dat voortdurend in ontwikkeling is. Onze visie blijft stevig verankerd, maar de uitvoering wordt aangepast op basis van praktijkervaringen, nieuwe inzichten en de groei van de organisatie. Evaluatie is bij Skogo geen formele verplichting, maar een structureel onderdeel van onze professionele cultuur. Het beleid wordt aangepast wanneer wij daar aanleiding toe zien.

Voorgenomen wijzigingen in het pedagogisch beleid worden, waar wettelijk vereist of wenselijk, voorgelegd aan de oudercommissie. De oudercommissie krijgt hierbij de gelegenheid om mee te denken en advies uit te brengen. Op deze manier zorgen wij ervoor dat het beleid blijft aansluiten bij de behoeften van kinderen, ouders en medewerkers, en dat belangrijke veranderingen zorgvuldig worden afgewogen.

CONTINU PROCES VAN BELEID

Beroepskrachten signaleren dagelijks risico's, knelpunten en mogelijkheden tot verbetering tijdens hun werk. Observaties, incidenten en bijna-incidenten vormen belangrijke input voor het beleid en helpen ons om het voortdurend te verbeteren. Het beleid wordt in deze cyclus steeds herijkt: wat werkt wordt versterkt, wat beter kan wordt aangepast.

Voorbeelden van aanleiding tot aanpassen zijn:

- De aansluiting van het beleid op de dagelijkse praktijk;
- Ervaringen en signalen van medewerkers;
- Feedback vanuit oudercontacten;
- Bevindingen vanuit inspecties (GGD, gemeente);
- Ontwikkelingen in wet- en regelgeving;
- Relevante maatschappelijke of pedagogische trends (bijvoorbeeld vergroening, mentale gezondheid en weerbaarheid).

Op basis van de evaluatie bespreekt het team gezamenlijk welke onderdelen van het beleid versterkt, bijgesteld of aangevuld moeten worden. Concrete voorbeelden uit de dagelijkse praktijk ondersteunen deze afwegingen, zodat helder is wat werkt en wat verbeterd kan worden.

KWALITEIT EN CONTINUÏTEIT: DE PDCA-CYCLUS

Skogo gebruikt de PDCA-cyclus (Plan – Do – Check – Act) als methodiek voor continue verbetering binnen alle lagen van de organisatie. Deze cyclus ondersteunt het borgen van veiligheid en pedagogische kwaliteit, het ontwikkelen van medewerkers, het verfijnen van werkwijzen en het begeleiden van groeifases.

- **Plan** – We analyseren de huidige situatie, stellen doelen en bepalen acties om deze doelen te bereiken. Bijvoorbeeld: het verbeteren van spelactiviteiten of het invoeren van nieuwe begeleidingsmethoden.
- **Do** – De geplande acties worden uitgevoerd in de praktijk door het team.
- **Check** – Resultaten worden geëvalueerd via observaties, gesprekken met medewerkers en kinderen, en analyse van de uitvoering. Zo wordt gemeten of de doelstellingen zijn behaald.
- **Act** – Op basis van de evaluatie passen we werkwijzen aan, verfijnen we beleid of implementeren we verbeteringen. De cyclus start opnieuw om continu te blijven leren en verbeteren.

COMMUNICATIE VAN AANPASSINGEN

De meest actuele versie wordt gepubliceerd op onze website, zodat iedereen toegang heeft tot ons geldende pedagogisch beleid. Wanneer er wijzigingen worden doorgevoerd, worden deze gecommuniceerd met medewerkers. Indien relevant worden ook ouders geïnformeerd, bijvoorbeeld wanneer veranderingen betrekking hebben op praktische zaken zoals kleding, halen en brengen, of aanpassingen in het dagschema.

BRONNENLIJST

- Balledux, M. (2005). *Werken aan welbevinden*. NIZW Jeugd. Geraadpleegd op 3 oktober 2025, van <https://www.nji.nl/system/files/2024-11/Werken-aan-welbevinden.pdf>
- Besluit kwaliteit kinderopvang*. (2024). Wetten.overheid.nl. Geraadpleegd op 13 december 2025, van <https://wetten.overheid.nl/BWBR0039936/>
- Edes, I. (z.d.). *Samen groeien! De mogelijkheid van natuur en pedagogiek*. Geraadpleegd op 30 maart 2026, van https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/31687240/Hoofdstuk_5_Ineke_Edes-libre.pdf?1392336989=&response-content-disposition=inline;+filename=Samen_groeien_De_mogelijkheden_van_natuur.pdf&Expires=1774868085&Signature=PqrrAq6eIDNeZbWNIVphUPWIT1mxTby5ejVOLITHnOfwzDV2QGW78zSDoXl1Z00J4F1GVQg7etTaxk9rZSbPKOVa6zibVqniUFH~56gk9iNcwsz2cErlwIOzV-JM9g3uBXpXXMgEB4BdFd0xzUforjIBE26GJ3y0yijAKyGgunmermXbl52EX03p~1MO~OJqi3H99d~xaeStskXi-ZKbKOVtf1ejQZxGxkS4wf3CyYF-A6ECzmcplvgQf1VtJRgAs6QOgx5ayqC73QW8lzRx6MdzfrZk0ED-siL5UEUG1Uo56XAEmKCLnv4TSGPGdQ--OXDfgsNcchVnxIKDEQpvFA_&Key-Pair-Id=APKAJLOHF5GGSLRBV4ZA
- Kennisnet. (2020). *Handreiking informatieoverdracht tussen kinderopvang en basisonderwijs*. Steunpuntpassendonderwijs.nl. Geraadpleegd op 13 december 2025, van <https://www.steunpuntpassendonderwijs-povo.nl/document/handreiking-informatieoverdracht-tussen-kinderopvang-en-basisonderwijs/>
- Slager, A. (2016). De kracht van buitenspelen. *Lichamelijke opvoeding*, 2016(104), 12-14. Geraadpleegd op 7 november 2024, van https://edux.nl/_asset/public/Slager-A-De-kracht-van-buitenspelen-2016-Jantje-Beton-Magazine-Lichamelijke-opvoeding-p-12-14.pdf
- Ten Tije, T., Slot-Heijs, J., Singh, A. (2023). Buitenspelen in Nederland: De ontwikkeling tussen 2025 en 2021 (factsheet 2023/26). Mulier instituut. Geraadpleegd op 7 november 2024, van <https://www.kennisbanksportenbewegen.nl/?file=11516&m=1699456175&action=file.download>